

KringloopWijzer

Film

✿ www.mijnkringloopwijzer.nl

✿ http://www.youtube.com/watch?v=Zs_8vp7sYEM&feature=share&list=PLQpeNnG0HbQmKd3IxZYal6iHYNX-hz96s

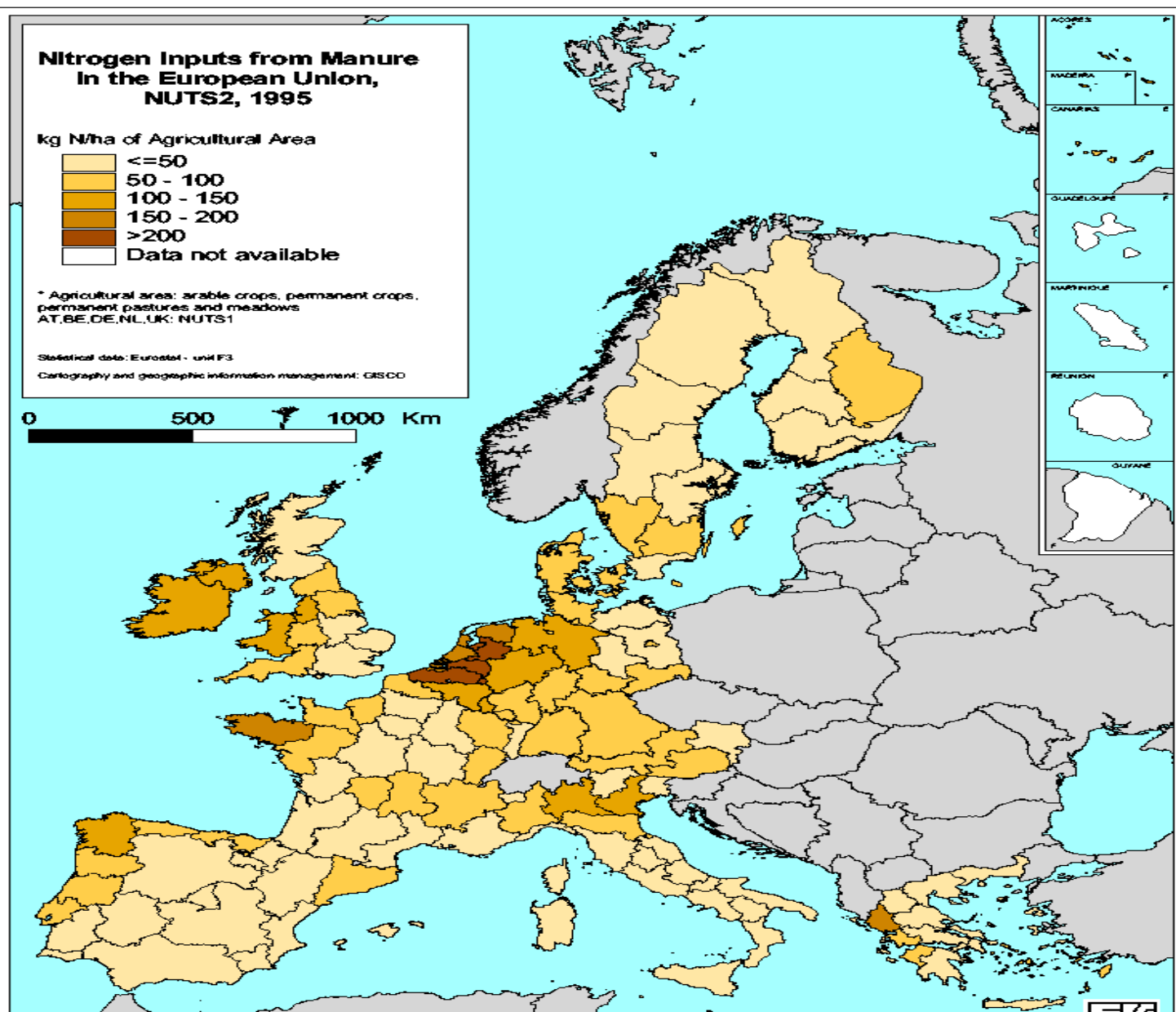
Opbouw

- Mestbeleid (generiek -> specifiek)
- BEX -> KringloopWijzer
- Implementatie in sector

Nitrogen input from manure per ha (kg N)

EU wetgeving

- ❁ Nitraat richtlijn(< 50 mg NO₃/l)
- ❁ Max 170 kg mest N per ha voor EU -> vertaald vanaf max nitraat uitspoeling
- ❁ In NL meer N-onttrekking, door goede groeiomstandigheden
- ❁ -> derogatie: 250 / 230 kg N uit mest per ha (>80% gras)

EU -> NL wetgeving

3 gebruiksnormen voor bemesting

- ✿ Graasdieren N/ha: 250/230 kg (derogatie)
- ✿ Max werkzame N/ha: dierlijke en kunstmest (bodemtype en beweiding: zand: 320 - 250 kg/ha)
- ✿ Fosfaat / ha (geen kunstmest meer)

EU -> NL wetgeving

Vrije bewijsleer bij afwijken fofaitaire excretie

- ❁ Belangrijk voor NL
- ❁ Om de vier jaar proberen te verlengen
- ❁ Actieprogramma nodig
- ❁ Aanvullende maatregelen om EU-doelen te halen
 - Aanscherpen N-normen Zuid-Oost zand
 - Aanscherpen P_2O_5 normen
 - Hogere werkingscoefficient varkensmest
 - Bedrijfsspecifiek maatwerk

Opbouw

- Mestbeleid (generiek -> specifiek)
- BEX -> KringloopWijzer
- Implementatie in sector

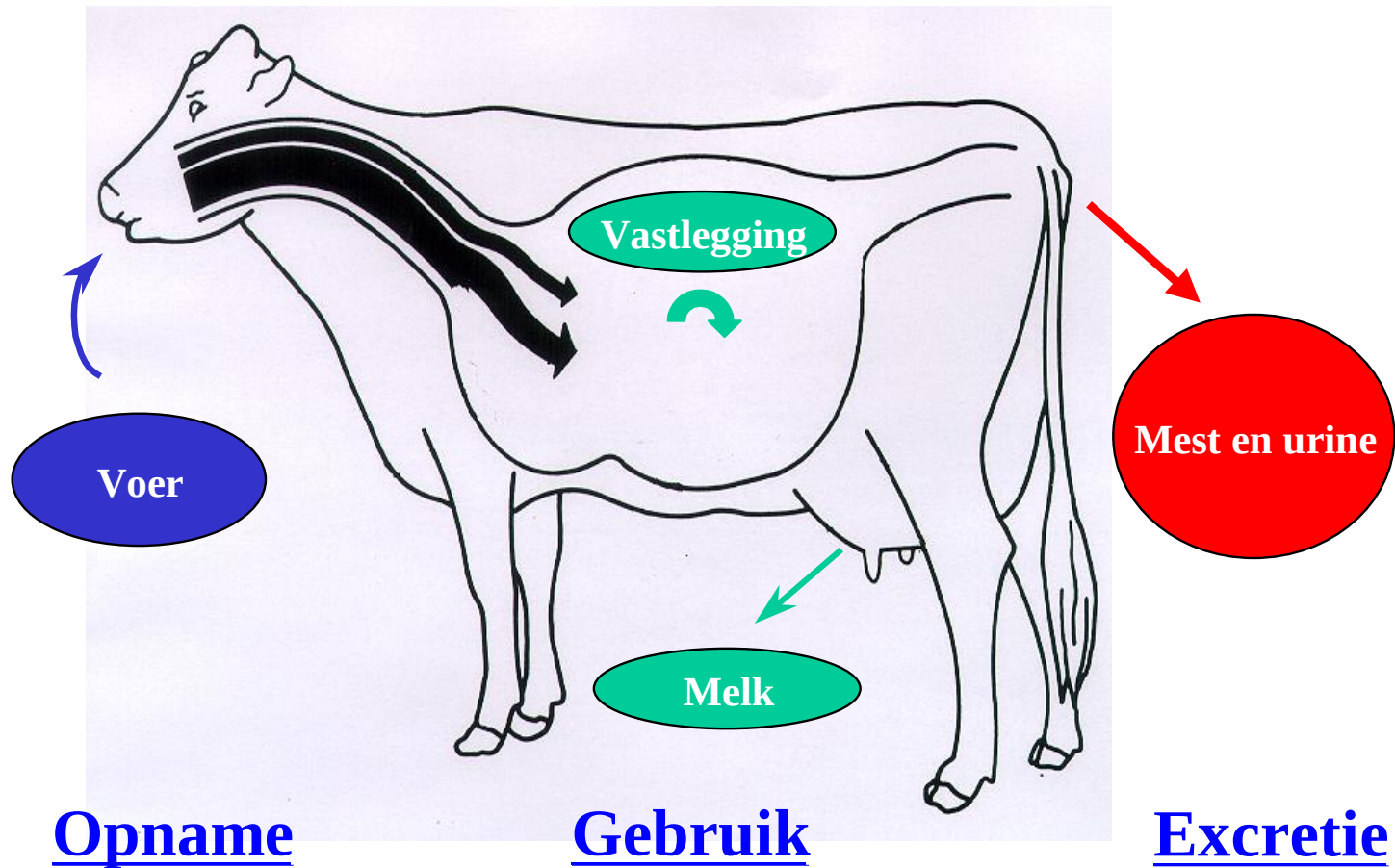

Forfitaire excretie -> BEX!

- ❁ Niet iedereen heeft de 'Tamminga koe'!!
- ❁ -> afwijken van forfaitaire excretie
- ❁ Bepalen echte N- en P-excretie;
- ❁ -> BEX (www.koeienenkansen.nl; CRV Mineraal; ...); Handreiking LNV
- ❁ Winst bij *mestafzet, voermanagement*

De BEX

Excretiewijzer PLUS - excretie de haan 2007 def.exc

Bestand Opties Help

Algemeen Bedrijf **Ov graasdieren** Voorraad begin Voorraad aanleg Voorraad eind Resultaten Analyse

Excretie	Stikstof	Fosfaat
Bedrijfsspecifiek, excl. correctiefactor (kg)	17507	5433
Bedrijfsspecifiek, incl. correctiefactor (kg)	16632	5162
Forfaitair (kg)	19223	6837
Voordeel bedrijfsspecifiek, incl. (kg)	+2592	+1675
Mestafzet	Stikstof	Fosfaat
Gebruiksnorm dierlijke mest (kg)	14800	6094
Mestafzet bij bedrijfsspecifieke excretie (kg)	1832	0
Mestafzet bij forfaitaire excretie (kg)	4423	743
Voordeel bedrijfsspecifiek, incl. (kg)	+2592	+743
Voeding	N	P
Efficiëntie (%)	24	33

BEX is de bovenkant van de kringloop.....

KringloopWijzer: bedrijf scoren

1. - voeding/excretie N, P
2. - benutting N, P in voer
3. - gewasopbrengst N, P, kVEM
4. - benutting N, P in meststoffen
5. - overschot N, P op bedrijfsbalans
6. - overschot N, P op bodembalans
7. - vervluchtiging ammoniak
8. - nitraat in grondwater
9. - vervluchtiging broeikasgassen CH_4 , N_2O , CO_2

Voorbeeld resultaat

Bestand Opties Help									
        									
Toon Signalerings (1)									
Algemeen	Bedrijf	Voorraad begin	Voorraad aanleg	Voorraad eind	Neventakken	Dierlijke mest	Kunstmest	Bodem en gewas	Overig
					<i>Toelichting score</i>	2013	2012	2011	LEI-BIN Norm
Mestproductie	Excretie per koe, incl. jongvee: stikstof (kg N)					138		144	156
	Excretie per koe, incl. jongvee: fosfaat (kg P2O5)					48		49	56
Efficiëntie voeding	Benutting: stikstof (%)					27		25	
	Benutting: fosfaat (%)					34		33	31
Ammoniak	Emissie per bedrijf: totaal (kg NH3)			V		2734		3854	
	Emissie per ton melk: totaal (kg NH3)			V		2.83		3.23	
	Emissie per GVE: stal en mestopslag (kg NH3)					11.0		10.3	
	Emissie per GVE: overige verliezen (kg NH3)			V		9.7		12.8	
Productie grasland	Opbrengst netto per ha: droge stof (kg ds)					10319		10235	
	Opbrengst netto per ha: KVEM (kvem)					10036		9491	
	Opbrengst netto per ha: stikstof (kg N)					275		255	
	Opbrengst netto per ha: fosfaat (kg P2O5)			V		94		79	90
Productie maisland	Opbrengst netto per ha: droge stof (kg ds)					15589		16650	
	Opbrengst netto per ha: KVEM (kvem)					15805		16343	
	Opbrengst netto per ha: stikstof (kg N)					168		185	
	Opbrengst netto per ha: fosfaat (kg P2O5)					68		71	60
Efficiëntie bodem	Benutting: stikstof (%)			V		62		56	
	Benutting: fosfaat (%)					91		86	
Bodemoverschot	Overschot per ha: stikstof (kg N)			V		156		194	
	Overschot per ha: fosfaat (kg P2O5)			V		9		15	
	Aanvoer effectieve organische stof per ha (kg OS)					4621		4279	
Broeikasgassen	Emissie per ton melk: methaan (kg CH4)					25.9		26.9	
	Emissie per ton melk: lachgas (kg N2O)			V		0.37		0.50	
	Emissie per ton melk: energie (kg CO2)			V		78		88	
	Emissie per ton melk: totaal (kg CO2-eq)					835		910	
	Emissie per ton melk: aanvoer (kg CO2-eq)			V		280		340	
Bedrijfsoverschot	Overschot per ha: stikstof (kg N)			V		230		261	
	Overschot per ha: fosfaat (kg P2O5)			V		9		15	
Efficiëntie bedrijf	Benutting: stikstof (%)			V		39		32	
	Benutting: fosfaat (%)					88		84	

Voordelen KringloopWijzer

- ❁ Inzicht in:
 - Mineralenstromen, benuttingen, verliezen
 - Gewasopbrengsten
- ❁ Verbeteren economisch rendement, minder verliezen
- ❁ Afwijken van generieke normen en regelgeving:
 - Gedifferentieerde gebruiksnorm, excretie
 - GLB, Natura 2000....
- ❁ Belonen en verbeteren vakmanschap veehouder
- ❁ Bewijs dat melk op verantwoorde wijze is geproduceerd (naar maatschappij, footprint, zuivel)
- ❁ Sluit aan bij Brusselse ambities

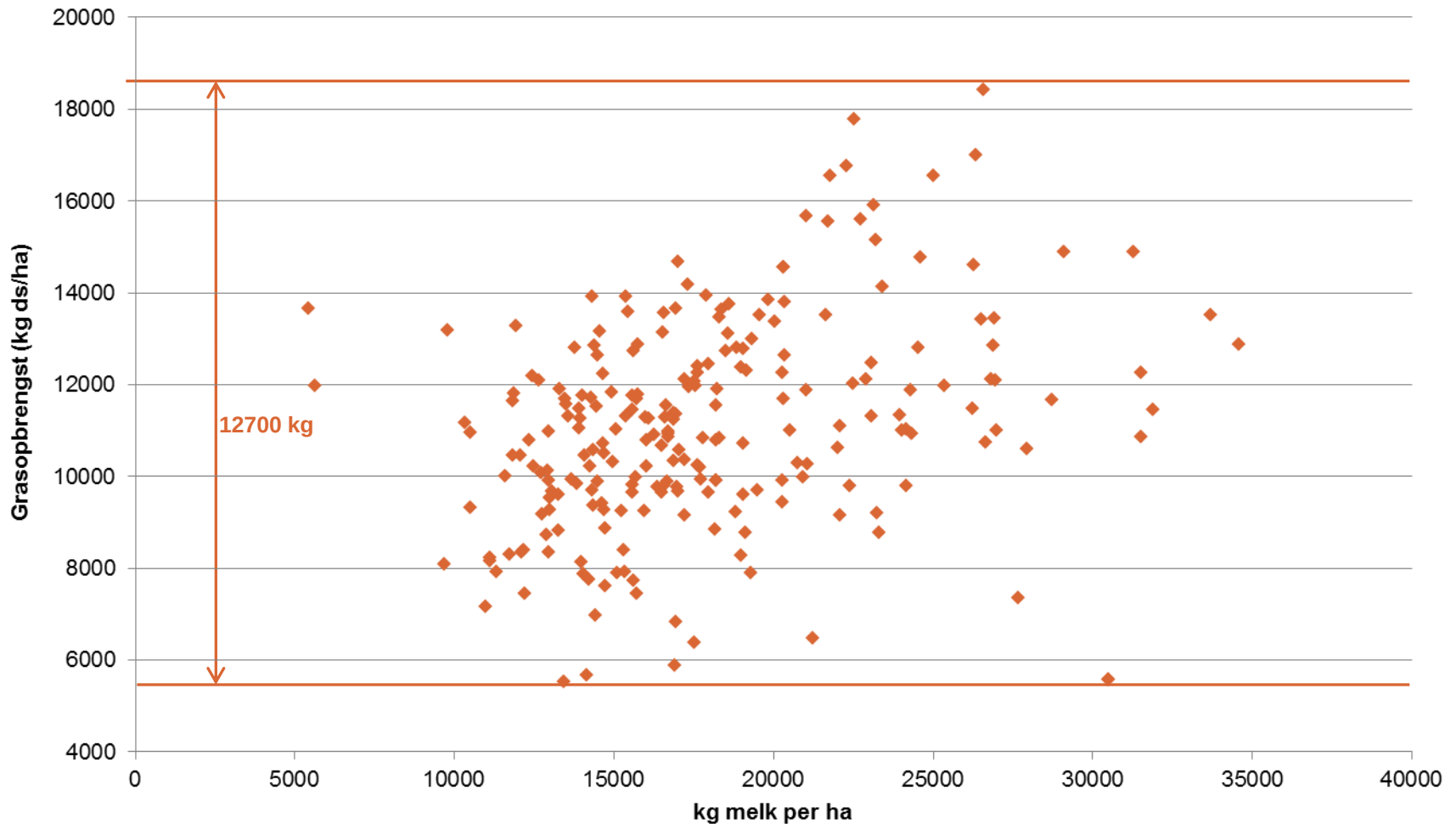

Nadelen KringloopWijzer

- ❖ Investeren in kuilanalyses
- ❖ Investeren in tijd voor invullen, analyse en mogelijk verbeteren bedrijfsvoering ('administratieve last')
- ❖ (mogelijk) hulp / advies vragen aan derden
- ❖ Sector: systeem van controle / borging organiseren
- ❖ 1^e resultaat kan tegenvallen ('ik doe het niet zo goed als gedacht')

Melk per ha – grasopbrengst

Opbouw

- Mestbeleid (generiek -> specifiek)
- BEX -> KringloopWijzer
- Implementatie in sector

- ❁ 1 juli 2013 aangeleverd -> geen dierrechten
- ❁ Verplichte mestverwerking
- ❁ KringloopWijzer voor overschotsbedrijven
- ❁ Minder fosfaatproductie door vee
- ❁ Meer plaatsingruimte voor fosfaat
 - Bepalen gewasonttrekking
- ❁ Andere milieu-uitdagingen

Koeier
Kan

nederlandse zuivel organisatie

Overeenkomst

KRINGLOOP

LTO Nederland

VLB

vereniging van accountants- en
belastingadviesbureaus

OVEREENKOMST

'Verbeteren mineralenefficiëntie van melkveebedrijven via KringloopWijzer'

Van **1 januari 2014 tot 1 januari 2016** zijn de volgende afspraken van kracht tussen:

- - - - -

Uiterlijk 1 januari 2016 wordt deze overeenkomst herzien en daarna verlengd richting 2020.

Aldus overeengekomen en ondertekend¹:

Datum: 5 december 2013

NZO

LTO Nederland

Nevedi

VLB

C. 't Hart

C. Romijn

H. Flipsen

K. Meijer

Naar praktijk

Onderzoeksproject

Ontwikkeling
KringloopWijzer

Implementatieproject

Centrale database

afspraken met
partners

Communicatie met
partners

Vanaf 2016

- ❁ Fosfaatoverschot -> KringloopWijzer
- ❁ 1 maart indienen
- ❁ Voorlopig invullen, later prestatie?
- ❁ Verplichting zuivelindustrie
- ❁ Ontwikkelingsruimte sector houden
- ❁ Prestatie & vakmanschap sector verbeteren

Conclusies

- Mestbeleid verandert
- Ruimte voor bedrijfsspecifieke oplossingen
- Met (BEX en) KringloopWijzer zelf sturen
- Betere benutting, goed voor € en milieu
- Mogelijk meer voordelen
- Meer info www.mijnkringloopwijzer.nl

Kansen voor de Boer

Dank voor uw aandacht!!